

MAIN
*Multilingual Assessment Instrument
for Narratives*

N. Gagarina, D. Klop, S. Kunnari,
K. Tantele, T. Välimaa,
U. Bohnacker & J. Walters

Revised Swedish version

by
Ute Bohnacker

(based on the revised version in English)

© ZAS Papers in Linguistics 63 (2019)

MAIN: Revised Swedish version

MAIN: Svenska (reviderad)

Ute Bohnacker

MAIN (Multilingual Assessment Instrument for Narratives) utvecklades 2012 för att bedöma berättarförmågan hos barn som lär sig ett eller flera språk från födseln eller från tidig ålder. MAIN utvecklades primärt för användning med barn från 3 till 10 år; nyare arbeten har dock visat att MAIN även kan användas med äldre barn, ungdomar och vuxna. Designen gör det möjligt att utvärdera både förståelse och produktion av berättelser, och detta på flera språk hos samma barn, samt med olika typer av eliciteringssätt: modellsaga (model story), återberättande (retelling) och berättande (telling).

MAIN-versionen från 2012 utvecklades utifrån omfattande pilotstudier med mer än 500 enspråkiga och flerspråkiga barn mellan 3 och 10 år, med 15 olika språk och språkkombinationer.

2019 reviderades den engelska versionen av instrumentet, baserat på över 2500 transkriberade MAIN-berättelser och ca 24000 svar på MAIN-förståelsefrågorna. Dessa data hade samlats in från ca 700 enspråkiga och flerspråkiga barn i Tyskland, Ryssland och Sverige under åren 2013–2019. Den föreliggande reviderade svenska versionen motsvarar denna senaste reviderade engelska version (2019).

MAIN innehåller fyra parallella berättelser, var och en med en noggrant designad bildserie bestående av sex bilder, som är baserad på en multidimensionell modell av berättelseorganisation. Berättelserna är kontrollerade vad gäller kognitiv och språklig komplexitet, parallellitet på makrostrukturell och mikrostrukturell nivå, samt kulturell lämplighet och robusthet.

Även om MAIN ännu inte har normerats kan dess standardiserade procedurer användas i bedömnings-, interventions- och forskningssyfte. Mer detaljerad information om hur MAIN används finns i kapitlet "Background on MAIN – Revised, how to use it and adapt it to other languages" i *ZAS Papers in Linguistics* (2019, s. iv–xii) som kan laddas ner via www.leibniz-zas.de/en/research/publications.

Detta dokument innehåller:

- Riktlinjer för bedömning
- Protokoll och bedömningsmall för *Katten* (Cat), *Hunden* (Dog), *Fågelungarna* (Baby Birds), *Getungarna* (Baby Goats)
- Bakgrundsfrågor (föräldraenkät)
- Berättelsetexter (story scripts)

Riktlinjer för bedömning

MAIN är primärt avsett för enspråkiga och flerspråkiga barn från ca 3 till 10 år, men kan även användas med äldre barn, ungdomar och vuxna. MAIN används för att bedöma både förståelse och produktion av berättelser. Det tillåter även olika eliciteringssätt: modellsaga (model story), återberättande (retelling) och berättande (telling). Valet av eliciteringsprocedur (t.ex. modellsaga eller återberättande följt av berättande, eller endast berättande) beror på bedömningens mål och behov. (Testledaren kan välja efter eget omdöme.)

MAIN tillåter bedömning av flera språk hos samma barn. Valfritt språk kan bedömas först. För tvåspråkiga barn bör intervallen mellan testningarna helst vara 4 till 7 dagar för att minska tvärspråkligt inflytande och inlärnings-/ tränings effekter. Helst bör barnet inte testas av samma person i båda språken, detta för att främja en enspråkig kontext och motverka användningen av kodväxling.

Material

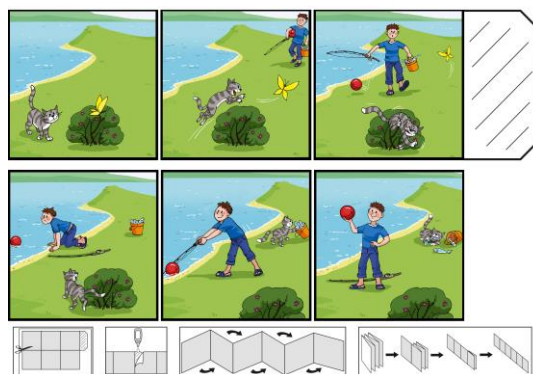
- 4 bildserier: *Fågelungarna* (Baby Birds), *Getungarna* (Baby Goats), *Katten* (Cat) och *Hunden* (Dog), 3 färgutskrift av varje bildserie, varje kopia i ett separat kuvert: totalt 12 separata kuvert
- 4 berättelsetexter (story scripts): *Fågelungarna* (Baby Birds), *Getungarna* (Baby Goats), *Katten* (Cat) och *Hunden* (Dog). Som stimuli för återberättande/modellsaga används främst *Katten* (Cat) och *Hunden* (Dog).
- Inspelningsutrustning (ljud eller video)
- Bedömningsmallar för makrostrukturell analys, internal state terms (IST) och förståelsefrågor
- Bakgrundsfrågor (föräldraenkät)

Instruktioner

Så förbereder du materialet

1. Ladda ner bilderna via www.leibniz-zas.de/en/service-transfer/main
2. Skriv ut varje pdf-fil (dvs. varje bildserie/berättelse) tre gånger i färg på vitt A4-papper på en god färgskrivare, varje bild i storlek 9 x 9 cm.
3. Numrera bilderna (1-6) på baksidan.
4. Klipp ut de två bildraderna.
5. Klistra ihop bilderna till en 6-bildsrad enligt instruktionen nedan och vik upp den två gånger (bild 1, bild 2, vikning, bild 3, bild 4, vikning, bild 5, bild 6).
6. Lägg varje bildserie (6 bilder) i separata kuvert, markerade med färg eller något annat kännetecken (t.ex. prickar) för att identifiera bildserien.

OBS: Klipp inte ut och använd de små bilderna från vikningsinstruktionerna.

Så genomför du bedömningen

- Se till att du är väl bekant med berättelseprotokollen och instruktionerna.
- Förbered ljud-/videoutrustningen för att spela in sessionen. Påbörja inspelningen före uppvärmningsfasen. Spela in hela sessionen, även barnets svar på förståelsefrågorna.
- Uppvärmningsfasen ska baseras på din tidigare erfarenhet och kulturella omgivning. När du talar med barnet, etablera kontakt och ställ några frågor för att säkerställa att barnet förstår enkla frågor (inte bara ja-/nej-frågor). Fråga till exempel: *Vem är din bästa vän? Vad tycker du om att se på TV? Tycker du om att berätta sagor? Tycker du om att lyssna på sagor?*
- Se till att de tre kuverten som innehåller samma bildserie ligger på bordet innan testningen påbörjas. (Avsikten med detta presentationsformat är att barnet ska tro att testledaren inte känner till vilken berättelse som är i kuvertet barnet har valt, dvs. att kontrollera för effekten av gemensam kunskap under presentationen av bildserien.)
- Genomför testningen enligt instruktionerna i berättelseprotokollen. Var god använd endast de rekommenderade promptarna (se även nedan under promptar).
- Tilläggsinformation rörande presentationen av bilderna: Under testningen ska du sitta mittemot barnet så att barnet kan hålla bilderna mot sig men bort från dig. När barnet tar ut bilderna ur kuvertet, be henne/honom vika upp bilderna och titta på hela berättelsen från den första bilden. (Om barnet inte kan hålla i och vika fram bilderna själv, kan du istället hålla bilderna bort från dig och mot barnet.) Säg: *"Titta först på alla bilderna, men berätta inte något för mig ännu/ visa dem inte för mig. Bara DU får se sagan."*
- När barnet är redo att berätta sagan, hjälp honom/henne att vika ihop bilderna i 3 delar igen. Du kan styra vikiningsprocessen utan att titta på bilderna när barnet fortfarande håller i dem. Instruera barnet att börja berätta sagan medan han/hon tittar på de två första bilderna. När barnet är färdigt med bild 1 och 2, styr uppvikningen av de två följande bilderna (bild 1-4 är nu synliga). När barnet är färdigt med dessa, styr uppvikningen av de två sista bilderna så att hela bildserien är synlig.
- När barnet har avslutat berättandet av sagan, introducera förståelsefrågorna genom att säga *"Nu ställer jag några frågor om den här sagan."* När förståelsefrågorna ställs ligger bilderna på bordet så att både barnet och testledaren kan se dem.
- När sessionen är avslutad, transkribera berättelsen/berättelserna och poängsätt barnets produktion och förståelse i bedömningsmallen.
- **Kom ihåg:** Listan i bedömningsmallen är inte uttömmande. Poäng ges när en makrostrukturell komponent (Goal, Attempt, Outcome, Internal State term) uttrycks med något passande ordval. Konsultera manualen för vägledning.

Promptar

1. Starta inte sagan åt barnet, uppmuntra barnet att berätta sagan själv genom att säga: *"Nu får DU berätta sagan för mig"* (peka på första bilden). Om barnet inte sätter igång, upprepa denna uppmaning. Om barnet fortfarande inte börjar berätta, uppmuntra barnet med: *"Hur vill du börja din saga?"* (peka på bilden).
2. Ge promptar efter att ha väntat minst 10 sekunder och bara när det verkar som att barnet inte kommer att säga någonting. Endast i detta fall ska barnet promptas, först genom att säga: *"Okej...", "Så...", "Din tur..."* Var mycket noga med användningen av promptar för att minimera skillnader mellan olika testledare och mellan forskningsgrupper (dvs. bedömareffekter). Vänta upp till ca 10 sekunder; om barnet fortfarande är tyst, prompta genom att säga: *"Berätta vad som händer här."* Om barnet tystnar i mitten av berättelsen, uppmuntra honom/henne att fortsätta och berätta mer: *"Mhm", "Aha", "Fortsätt", "Något mer?", "Vad mera?", "Hände(r) det något mer?", "Händer det något mer på bilderna/ i sagan?", "Vad hände(r) sen?", "Och sen?", "Ska vi se vad som händer mera/ nu/ sen då?"*.
3. Det har ingen betydelse hur barnet benämner protagonisterna under berättandet; rätta inte barnet. Om barnet inte kan hitta ordet för en händelse, protagonist, etc. och verkar fastna eller ber om hjälp, uppmuntra honom/henne genom att säga *"Du kan kalla den vad du vill", "Vad vill du kalla den?"*.
4. Undvik frågor som:
 - a) *"Vad gör han här?", "Vem springer?"*
 - b) *"Vad är det här?", "Vad/vem ser du på bilden?"*(för att inte i onödan störa eller påverka barnet i sitt berättande, och för att minska användningen av ofullständiga meningar och deiktiska referenser).
5. Om barnet börjar berätta en historia från sina egna erfarenheter, t.ex. *"Jag såg en sån fågel i morse"* eller *"Jag ska gå till affären med min mamma efter skolan..."*, ge barnet lite tid för att prata om sin egen erfarenhet och be sedan barnet att berätta sagan från bilderna. (Uteslut denna irrelevant del av berättandet från analysen.)
6. Baserat på dina tidigare erfarenheter och den kulturella miljön kan du vilja ge ett uppmuntrande ord, t.ex. *"Bra", "Fint", "OK"*, efter varje bildpar och innan nästa par viks fram. (Detta hjälper även den som transkriberar och kodar att para ihop yttranden med ett visst bildpar.) Gör inte detta om du känner att det stör barnets berättelse och tankekedja.

Så jämför du resultat från olika MAIN berättelser

- När ett tvåspråkigt barn testas i båda språken, undvik att använda Katten och/eller Hunden på det ena språket, och Fågelungarna och/eller Getungarna på det andra språket.
- Du bör heller inte använda Katten och/eller Hunden vid en mättidpunkt och jämföra detta med Fågelungarna och/eller Getungarna vid en annan mättidpunkt.
- Varför? MAIN-sagorna är inte direkt jämförbara i alla avseenden. Nya rön har visat att det finns vissa skillnader i detaljer mellan de fyra sagorna, framför allt vad gäller förståelsefrågorna. Fågelungarna och Getungarna är ganska parallella (dock inte helt parallella); Katten och Hunden är helt parallella men skiljer sig från Fågelungarna och Getungarna på några punkter, exempelvis i handlingen, i antalet karaktärer, samt i vissa förståelsefrågor. Du bör därför säkerställa att du inte gör alltför långtgående jämförelser ("jämför äpplen med päron").
- När grupper av barn testas med MAIN, säkerställ att du använder ordentliga motbalanseringsprocedurer, för att minimera störande inverkan av berättelse och eliciteringssätt (återberättande, modellsaga, berättande).

Motbalanseringsprocedurer för forskningssyften (counterbalancing)

Presentationsordningen ska vara balanserad vad gäller språk och berättelse (*Katten/Hunden* (Cat/Dog) – främst modellsaga/återberättande och *Fågelungarna/Getungarna* (Baby Birds/Baby Goats) – främst berättande).

Använd följande motbalanseringsprocedur. (Om bara ett språk testas, använd då randomiseringsproceduren antingen för barn nummer 1, 2, 5 och 6 eller 3, 4, 7 och 8.)

Barnets nummer	Språk	Modellsaga/Återberättande	Berättande	Språk	Modellsaga/Återberättande	Berättande
1	L1	Katten	Fågelungarna	L2	Hunden	Getungarna
2	L1	Katten	Getungarna	L2	Hunden	Fågelungarna
3	L2	Katten	Getungarna	L1	Hunden	Fågelungarna
4	L2	Katten	Fågelungarna	L1	Hunden	Getungarna
5	L1	Hunden	Fågelungarna	L2	Katten	Getungarna
6	L1	Hunden	Getungarna	L2	Katten	Fågelungarna
7	L2	Hunden	Getungarna	L1	Katten	Fågelungarna
8	L2	Hunden	Fågelungarna	L1	Katten	Getungarna

Observera att resultat från olika MAIN-berättelser och eliciteringssätt inte kan jämföras direkt i alla avseenden (se ovan).

Protokoll för Katten (Cat)

Berättande/Återberättande/Modellsaga

Barnets namn: _____
Födelsedatum: _____
Testningsdatum: _____
Ålder vid testning (i mån): _____
Kön: _____
Testledarens namn: _____
Exponering för L2 (i mån): _____
Datum för förskolestart: _____
Förskolans namn: _____

Se till att kuverten är på bordet innan testningen påbörjas. Förbered inspelningsutrustningen för att kunna spela in sessionen. Påbörja inspelningen innan uppvärmningsfasen.

Uppvärmningsfas (Warming-up)

Fråga till exempel: *Vem är din bästa vän? Vad tycker du om att se på TV? Tycker du om att berätta sagor? Tycker du om att lyssna på sagor?*

Uppvärmningsaktivitet. Ställ lite frågor till barnet, ovanstående frågor är endast förslag. Fråga om vad som helst. Det är bra om man ställer både ja/nej-frågor och vem/vad/var frågor så att man ser att barnet kan svara på frågor.

Instruktioner

Instruktioner för berättande

Sitt mittemot barnet. Säg till barnet: *"Här är tre kuvert. Det är olika bilder i varje kuvert. Välj ett kuvert och sen får du berätta en saga för mig."* Vik fram bilderna så att hela sekvensen endast är synlig för barnet. *"Titta först på alla bilderna, men berätta inte något för mig ännu. Bara du får se sagan."* *"Är du beredd?"*.

Vik fram de 2 första bilderna. Säg till barnet: *"Nu får du berätta sagan för mig. Här börjar sagan. Titta på dom här två bilderna. Nu får du berätta sagan för mig."* Upprepa denna uppmaning om nödvändigt eller säg: *"Hur vill du börja din saga?"*. Tillåten prompt om barnet har svårt att komma igång: *"Berätta för mig vad som händer här."* (peka på bilden). När barnet har berättat klart om de 2 första bilderna, vik fram de 2 efterföljande. Upprepa tills sagan är slut.

Tillåtna promptar om barnet tystnar i mitten av sagan: *"Mhm", "Aha", "Fortsätt", "Något mer?", "Vad mera?", "Hände(r) det något mer?", "Händer det något mer på bilderna/ i sagan?", "Vad hände(r) sen?", "Och sen?", "Ska vi se vad som händer mera/ nu/ sen då?"*.

Om barnet slutar prata utan att visa att han/hon är färdig, fråga: "Är vi klara med sagan?" eller "Säg till när du är klar".

När barnet har berättat färdigt, beröm barnet och ställ sedan förståelsefrågorna.

Instruktioner för återberättande

Sitt mittemot barnet. Säg till barnet: "Här är tre kuvert. Det är olika bilder i varje kuvert. Välj ett kuvert och så ska jag berätta sagan för dig." Vik fram bilderna så att hela sekvensen endast är synlig för barnet. "Titta först på alla bilderna, men berätta inte något för mig ännu." "Är du beredd?". "Nu ska du få lyssna på sagan du valt och sedan får du berätta sagan för mig."

Vik fram bild 1 och 2. "Här börjar sagan." (peka på bild 1). Berätta sagan enligt berättelsetexten för bild 1-2:

Det var en gång en busig katt som såg en gul fjäril sitta i en buske. Katten hoppade upp för att fånga fjärilen. Samtidigt var en glad pojke på väg hem från en fisketur. Med sig hade han en boll och en hink med fisk. Pojken såg katten jaga fjärilen.

Vik fram bild 3 och 4 (så att alla bilder från 1 till 4 nu är synliga). Berätta sagan enligt berättelsetexten för bild 3-4:

Fjärilen flög snabbt iväg och katten ramlade in i busken. Katten gjorde sig illa och blev väldigt arg. Pojken blev så överraskad att han tappade sin boll. När han såg att bollen rullade ner i vattnet skrek han: "Åh nej, min boll!". Han blev ledsen och ville få tillbaka bollen. Under tiden såg katten fiskarna som pojken hade lämnat i hinken och tänkte: "Mums! Jag vill äta fisk".

Vik fram bild 5 och 6 (så att alla bilder från 1 till 6 nu är synliga). Berätta sagan enligt berättelsetexten för bild 5-6:

Samtidigt började pojken fiska upp sin boll med metspöet. Han märkte inte att katten tog fisken. Katten var väldigt nöjd över att få äta en så god fisk och pojken var glad att han fått tillbaka sin boll.

När sagan är slut, säg till barnet: "Snipp, snapp, snut, så var sagan slut."

Vik ihop bilderna igen.

Vik fram bilderna så att de 2 första bilderna endast är synliga för barnet. Säg till barnet: "Nu får du berätta sagan för mig. Här börjar sagan. Titta på dom här två bilderna. Nu får du berätta sagan för mig." Upprepa denna uppmaning om nödvändigt eller säg: "Hur vill du börja din saga?". Tillåten prompt om barnet har svårt att komma igång: "Berätta för mig vad som händer här." (peka på bilden). När barnet har berättat klart om de 2 första bilderna, vik fram de 2 efterföljande. Upprepa tills sagan är slut.

Tillåtna promptar om barnet tystnar i mitten av sagan: "Mhm", "Aha", "Fortsätt", "Något mer?", "Vad mera?", "Hände(r) det något mer?", "Händer det något mer på bilderna/ i sagan?", "Vad hände(r) sen?", "Och sen?", "Ska vi se vad som händer mera/ nu/ sen då?". Om barnet slutar prata utan att visa att han/hon är färdig, fråga: "Är vi klara med sagan?" eller "Säg till när du är klar".

När barnet har berättat färdigt, beröm barnet och ställ sedan förståelsefrågorna.

Instruktioner för modellsaga

Sitt mittemot barnet. Säg till barnet: *“Här är tre kuvert. Det är olika bilder i varje kuvert. Välj ett kuvert och så ska jag berätta sagan för dig.”* Vik fram bilderna så att hela sekvensen endast är synlig för barnet. *“Titta först på alla bilderna, men berätta inte något för mig ännu.”*
”Är du beredd?”. ”Nu ska du få lyssna på sagan du valt och sen ställer jag några frågor till dig.”

Vik fram bild 1 och 2. *”Här börjar sagan.”* (peka på bild 1). Berätta sagan enligt berättelsetexten för bild 1-2.

Det var en gång en busig katt som såg en gul fjäril sitta i en buske. Katten hoppade upp för att fånga fjärilen. Samtidigt var en glad pojke på väg hem från en fisketur. Med sig hade han en boll och en hink med fisk. Pojken såg katten jaga fjärilen.

Vik fram bild 3 och 4 (så att alla bilder från 1 till 4 nu är synliga). Berätta sagan enligt berättelsetexten för bild 3-4.

Fjärilen flög snabbt iväg och katten ramlade in i busken. Katten gjorde sig illa och blev väldigt arg. Pojken blev så överraskad att han tappade sin boll. När han såg att bollen rullade ner i vattnet skrek han: ”Åh nej, min boll!”. Han blev ledsen och ville få tillbaka bollen. Under tiden såg katten fiskarna som pojken hade lämnat i hinken och tänkte: ”Mums! Jag vill äta fisk”.

Vik fram bild 5 och 6 (så att alla bilder från 1 till 6 nu är synliga). Berätta sagan enligt berättelsetexten för bild 5-6.

Samtidigt började pojken fiska upp sin boll med metspöet. Han märkte inte att katten tog fisken. Katten var väldigt nöjd över att få äta en så god fisk och pojken var glad att han fått tillbaka sin boll.

När sagan är slut, säg till barnet: *“Snipp, snapp, snut, så var sagan slut.”*

Efter att du har berättat färdigt sagan, ställ förståelsefrågorna.

Bedömningsmall för Katten (Cat)

Avsnitt I: Produktion

A. Berättelsestruktur; B. Makrostrukturell komplexitet; C. Internal State Terms (IST)

A. Berättelsestruktur

		Exempel på korrekt respons¹	Poäng
A1.	Setting	Tid och/ eller platsreferens, t.ex. det var en gång, en dag/ för länge sen... vid en sjö/ vid sjön/ vid ån/ vid vattnet/ på en äng...	0 1 2 ²
<i>Episod 1: Katten (Episodkaraktärer: katten och fjärilen)</i>			
A2.	IST as initiating event	Katten var lekfull/ nyfiken/ busig Katten såg en fjäril	0 1
A3.	Goal	Katten ville/ skulle/ ska + fånga/ ta/ jaga fjärilen/ leka med fjärilen För att + VERB (fånga, ta, jaga, leka med)	0 1
A4.	Attempt	Katten hoppade upp/ fram Katten jagade/ började jaga/ sprang efter fjärilen Katten försökte + VERB (fånga, ta, jaga)	0 1
A5.	Outcome	Katten ramlade in i busken/ landade i busken Katten fick inte tag i fjärilen/ var inte tillräckligt snabb Fjärilen kom undan/ flög iväg/ var för snabb	0 1
A6.	IST as reaction	Katten var besviken/ arg/ hade ont/ gjorde illa sig Fjärilen var glad/ lycklig	0 1
<i>Episod 2: Pojken (Episodkaraktär: Pojken)</i>			
A7.	IST as initiating event	Pojken var/ blev ledsen/ inte glad/ oroad över sin boll Pojken såg bollen i vattnet	0 1
A8.	Goal	Pojken bestämde sig för att/ ville/ skulle/ ska + få tillbaka sin boll För att + VERB (få tillbaka)	0 1
A9.	Attempt	Pojken försökte få/ dra/ fiska upp bollen ur vattnet/ höll på att fiska upp bollen	0 1
A10.	Outcome	Pojken fick tillbaka/ fick igen sin boll Bollen var räddad	0 1
A11.	IST as reaction	Pojken var glad/ nöjd/ lycklig/ lättad (att få tillbaka sin boll)	0 1
<i>Episod 3: Katten (Episodkaraktär: Katten)</i>			
A12.	IST as initiating event	Katten var hungrig/ nyfiken/ sugen på fisken Katten såg/ fick syn på/ la märke till fisken (i hinken)	0 1
A13.	Goal	Katten bestämde sig för att/ ville/ skulle/ ska + ta/ äta/ ha/ stjäla fisken För att + VERB (äta, ta)	0 1
A14.	Attempt	Katten tog/ höll på att ta fisken/ en fisk (ur hinken)/ sträckte sig efter fisken Katten försökte + VERB (ta, få)	0 1

¹ Om du är tveksam eller om barnets svar inte finns i denna bedömningsmall, konsultera manualen.

² Noll poäng för fel eller inget svar, 1 poäng för ett korrekt svar, 2 poäng för omnämnande av både tid och plats.

A15.	Outcome	Katten åt/ fick/ åt upp fisken	0	1
A16.	IST as reaction	Katten var nöjd/ glad/ inte hungrig (längre)	0	1
A17.	Total poäng av 17:			

B. Makrostrukturell komplexitet

Antalet AO-sekvenser	Antalet ensamma G (utan A eller O)	Antalet GA- / GO-sekvenser	Antalet GAO-sekvenser
B1.	B2.	B3.	B4.

C. Internal State Terms (IST)

C1.	<p>Totalt antal IST (<u>tokens</u>). IST inkluderar:</p> <p>Perceptual state terms t.ex. <i>se, höra, känna, lukta, märka</i>;</p> <p>Physiological state terms t.ex. <i>törstig, hungrig, trött, mätt, ont</i>;</p> <p>Consciousness terms t.ex. <i>levande, vaken, sovande</i>;</p> <p>Emotion terms t.ex. <i>ledsen, glad, arg, orolig, besviken, rädd, skrämmd, modig, stolt, trygg, nöjd, överraskad, förvånad</i>;</p> <p>Mental verbs t.ex. <i>vilja, tänka, veta, glömma, bestämma sig, tro, undra, ha/göra en plan</i>;</p> <p>Linguistic verbs/ verbs of saying and telling t.ex. <i>säga, kalla, skrika, varna, fråga</i>.</p>
-----	---

Avsnitt II: Förståelse

		Exempel på korrekta svar	Exempel på felaktiga svar	Poäng
0	Tyckte du att det var en rolig saga? <i>eller:</i> Gillade du sagan? <i>eller:</i> Vilken bra saga det blev! Vad tyckte <u>du</u> ?	Uppvärmningsfråga, poängsätts inte		
D1.	Varför hoppar katten upp? (peka på bild 1-2) (Episod 1: Goal)	Vill/ ska/ skulle + ha/ ta/ fånga/ ha/ jaga/ smyga sig på fjärilen/ vill leka med fjärilen För att + VERB (ta, fånga, jaga) fjärilen	För att försvinna därifrån Vill hoppa/ springa/ tycker om att hoppa Katter springer alltid omkring	0 1
D2.	Hur känner sig katten här? (peka på bild 3) (IST as reaction)	Arg/ sur/ besviken/ inte bra/ dum/ mår dåligt/ har ont/ det gör ont	Bra/ glad	0 1
D3.	(Fråga bara D3 om barnet ger ett korrekt svar på D2 utan förklaring. Om en korrekt förklaring ges på D2, ge en poäng på D3 och fortsätt till D4.) Varför tror du att katten känner sig arg/ sur/ besviken/ inte bra/ mår dåligt etc.? ³	Den fick inte tag i fjärilen/ den ramlade in i busken/ gjorde sig illa Det gör ont att ramla in i en taggig buske fjärilen kom undan	<i>opassande svar</i>	0 1
D4.	Varför har pojken sitt metspö i vattnet? (peka på bild 5) (Episod 2: Goal)	Vill/ ska/ skulle + ta/ hämta/ få/ ha sin boll (tillbaka) För att + VERB (få, ta) bollen (tillbaka/ upp), för att fiska upp bollen	För att leka i vattnet	0 1
D5.	Hur känner sig pojken här? (peka på bild 6) (IST as reaction)	Bra/ glad/ nöjd/ ok/ lättad	Arg/ sur/ dum/ ledsen/ mår dåligt	0 1
D6.	(Fråga bara D6 om barnet ger ett korrekt svar på D5 utan förklaring. Om en korrekt förklaring ges på D5, ge en poäng på D6 och fortsätt till D7.) Varför tror du att pojken känner sig glad/ är nöjd/ mår bra etc.? ⁴	Fick/ har bollen igen/ tillbaka/ har fått upp sin boll Kunde/ lyckades + VERB (få, ta)	För att han ler/ ser ut så/ <i>annat</i> <i>opassande svar</i>	0 1
D7.	Varför tar katten fisken? (peka på bild 5) (Episod 3: Goal)	Ville/ beslöt sig för att äta/ ha/ stjäla fisken/ är hungrig/ sugen på fisk	Vill leka med fisken/ hinken	0 1

³ Använd samma IST som gets av barnet som svar på D2.

⁴ Använd samma IST som gets av barnet som svar på D5.

		Passar på att ta fisken när pojken tittar bort/ inte ser Fick inte tag i fjärilen/ kunde inte ta fjärilen/ istället för fjärilen Katter gillar/ älskar/ tycker om fisk (generiskt) Fisk är gott		
D8.	Tänk dig nu att pojken vänder sig om och ser katten. Hur skulle pojken känna sig då? (<i>peka på bild 6</i>) (IST as reaction)	Arg/ sur/ ilsken/ besviken/ ledsen/ inte bra/ mår dåligt	Bra/ ok/ glad/ nöjd	0 1
D9.	(<i>Fråga bara D9 om barnet ger ett korrekt svar på D8 utan förklaring. Om en korrekt förklaring ges på D8, ge en poäng på D9 och fortsätt till D10.</i>) Varför tror du att pojken känner sig arg/ ledsen/ mår dåligt etc.? ⁵	Katten har tagit/ ätit/ äter hans fisk Pojken ville äta/ ha fisken (själv) Det var pojkens fisk	Metspöet är på land/ <i>annat opassande svar</i>	0 1
D10.	Kommer pojken bli kompis med katten? Varför?	Nej. – <i>Ge minst ett skäl</i> (katten tog fisken) <i>eller annat passande svar</i>	Ja./ Jag vet inte/ <i>irrelevant svar</i>	0 1
D11.	Total poäng av 10:			

⁵ Använd samma IST som gets av barnet som svar på D8.

Protokoll för Hunden (Dog)

Berättande/Återberättande/Modellsaga

Barnets namn: _____
Födelsedatum: _____
Testningsdatum: _____
Ålder vid testning (i mån): _____
Kön: _____
Testledarens namn: _____
Exponering för L2 (i mån): _____
Datum för förskolestart: _____
Förskolans namn: _____

Se till att kuverten är på bordet innan testningen påbörjas. Förbered inspelningsutrustningen för att kunna spela in sessionen. Påbörja inspelningen innan uppvärmningsfasen.

Uppvärmningsfas (Warming-up)

Fråga till exempel: *Vem är din bästa vän? Vad tycker du om att se på TV? Tycker du om att berätta sagor? Tycker du om att lyssna på sagor?*

Uppvärmningsaktivitet. Ställ lite frågor till barnet, ovanstående frågor är endast förslag. Fråga om vad som helst. Det är bra om man ställer både ja/nej-frågor och vem/vad/var frågor så att man ser att barnet kan svara på frågor.

Instruktioner

Instruktioner för berättande

Sitt mittemot barnet. Säg till barnet: *“Här är tre kuvert. Det är olika bilder i varje kuvert. Välj ett kuvert och sen får du berätta en saga för mig.”* Vik fram bilderna så att hela sekvensen endast är synlig för barnet. *“Titta först på alla bilderna, men berätta inte något för mig ännu. Bara du får se sagan.”* *“Är du beredd?”*

Vik fram de 2 första bilderna. Säg till barnet: *“Nu får du berätta sagan för mig. Här börjar sagan. Titta på dom här två bilderna. Nu får du berätta sagan för mig.”* Upprepa denna uppmaning om nödvändigt eller säg: *“Hur vill du börja din saga?”* Tillåten prompt om barnet har svårt att komma igång: *“Berätta för mig vad som händer här.”* (peka på bilden). När barnet har berättat klart om de 2 första bilderna, vik fram de 2 efterföljande. Upprepa tills sagan är slut.

Tillåtna promptar om barnet tystnar i mitten av sagan: *“Mhm”, “Aha”, “Fortsätt”, “Något mer?”, “Vad mera?”, “Hände(r) det något mer?”, “Händer det något mer på bilderna/ i sagan?”, “Vad hände(r) sen?”, “Och sen?”, “Ska vi se vad som händer mera/ nu/ sen då?”*

Om barnet slutar prata utan att visa att han/hon är färdig, fråga: "Är vi klara med sagan?" eller "Säg till när du är klar".

När barnet har berättat färdigt, beröm barnet och ställ sedan förståelsefrågorna.

Instruktioner för återberättande

Sitt mittemot barnet. Säg till barnet: "Här är tre kuvert. Det är olika bilder i varje kuvert. Välj ett kuvert och så ska jag berätta sagan för dig." Vik fram bilderna så att hela sekvensen endast är synlig för barnet. "Titta först på alla bilderna, men berätta inte något för mig ännu." "Är du beredd?". "Nu ska du få lyssna på sagan du valt och sedan får du berätta sagan för mig."

Vik fram bild 1 och 2. "Här börjar sagan." (peka på bild 1). Berätta sagan enligt berättelsetexten för bild 1-2:

Det var en gång en busig hund som såg en grå mus sitta vid ett träd. Hunden hoppade fram för att fånga musen. Samtidigt var en glad pojke på väg hem från affären. Med sig hade han en påse korv och en ballong. Pojken såg hunden jaga musen.

Vik fram bild 3 och 4 (så att alla bilder från 1 till 4 nu är synliga). Berätta sagan enligt berättelsetexten för bild 3-4:

Musen kilade snabbt iväg och hunden sprang rakt in i trädet. Hunden gjorde sig illa och blev väldigt arg. Pojken blev så överraskad att han tappade sin ballong. När han såg att ballongen fastnade i trädet, ropade han: "Åh nej, min ballong!". Han blev ledsen och ville få tillbaka ballongen. Under tiden såg hunden korvarna som pojken hade lämnat och tänkte: "Mums! Jag vill äta korv".

Vik fram bild 5 och 6 (så att alla bilder från 1 till 6 nu är synliga). Berätta sagan enligt berättelsetexten för bild 5-6:

Samtidigt började pojken hämta ner sin ballong ur trädet. Han märkte inte att hunden tog korven. Hunden var väldigt nöjd över att få äta en så god korv och pojken var glad att han fått tillbaka sin ballong.

När sagan är slut, säg till barnet: "Snipp, snapp, snut, så var sagan slut."

Vik ihop bilderna igen.

Vik fram bilderna så att de 2 första bilderna endast är synliga för barnet.

Säg till barnet: "Nu får du berätta sagan för mig. Här börjar sagan. Titta på här två bilderna. Nu får du berätta sagan för mig." Upprepa denna uppmaning om nödvändigt eller säg: "Hur vill du börja din saga?". Tillåten prompt om barnet har svårt att komma igång: "Berätta för mig vad som händer här." (peka på bilden). När barnet har berättat klart om de 2 första bilderna, vik fram de 2 efterföljande. Upprepa tills sagan är slut.

Tillåtna promptar om barnet tystnar i mitten av sagan: "Mhm", "Aha", "Fortsätt", "Något mer?", "Vad mera?", "Hände(r) det något mer?", "Händer det något mer på bilderna/ i sagan?", "Vad hände(r) sen?", "Och sen?", "Ska vi se vad som händer mera/ nu/ sen då?". Om barnet slutar prata utan att visa att han/hon är färdig, fråga: "Är vi klara med sagan?" eller "Säg till när du är klar".

När barnet har berättat färdigt, beröm barnet och ställ sedan förståelsefrågorna.

Instruktioner för modellsaga

Sitt mittemot barnet. Säg till barnet: *“Här är tre kuvert. Det är olika bilder i varje kuvert. Välj ett kuvert och så ska jag berätta sagan för dig.”* Vik fram bilderna så att hela sekvensen endast är synlig för barnet. *“Titta först på alla bilderna, men berätta inte något för mig ännu.”*

“Är du beredd?”. “Nu ska du få lyssna på sagan du valt och sen ställer jag några frågor till dig.”

Vik fram bild 1 och 2. *“Här börjar sagan.”* (peka på bild 1). Berätta sagan enligt berättelsetexten för bild 1-2:

Det var en gång en busig hund som såg en grå mus sitta vid ett träd. Hunden hoppade fram för att fånga musen. Samtidigt var en glad pojke på väg hem från affären. Med sig hade han en påse korv och en ballong. Pojken såg hunden jaga musen.

Vik fram bild 3 och 4 (så att alla bilder från 1 till 4 nu är synliga). Berätta sagan enligt berättelsetexten för bild 3-4:

Musen kilade snabbt iväg och hunden sprang rakt in i trädet. Hunden gjorde sig illa och blev väldigt arg. Pojken blev så överraskad att han tappade sin ballong. När han såg att ballongen fastnade i trädet, ropade han: “Åh nej, min ballong!”. Han blev ledsen och ville få tillbaka ballongen. Under tiden såg hunden korvarna som pojken hade lämnat och tänkte: “Mums! Jag vill äta korv”.

Vik fram bild 5 och 6 (så att alla bilder från 1 till 6 nu är synliga). Berätta sagan enligt berättelsetexten för bild 5-6:

Samtidigt började pojken hämta ner sin ballong ur trädet. Han märkte inte att hunden tog korven. Hunden var väldigt nöjd över att få äta en så god korv och pojken var glad att han fått tillbaka sin ballong.

När sagan är slut, säg till barnet: *“Snipp, snapp, snut, så var sagan slut.”*

Efter att du har berättat sagan, ställ förståelsefrågorna.

Bedömningsmall för Hunden (Dog)

Avsnitt I: Produktion

A. Berättelsestruktur; B. Makrostrukturell komplexitet; C. Internal State Terms (IST)

A. Berättelsestruktur

		Exempel på korrekt respons ⁶	Poäng
A1.	Setting	Tid och/ eller platsreferens, t.ex. det var en gång, en dag, för längesen... i en skog/ i skogen/ i en park/ på en äng/ under/vid ett träd/ vid vägen	0 1 2 ⁷
<i>Episod 1: Hunden (Episodkaraktärer: hunden och musen)</i>			
A2.	IST as initiating event	Hunden var lekfull/ nyfiken/ busig Hunden såg en mus	0 1
A3.	Goal	Hunden ville/ ska/ skulle + fånga/ ta/ jaga musen/ leka med musen För att + VERB (fånga, ta, jaga, leka med)	0 1
A4.	Attempt	Hunden hoppade upp/ fram Hunden jagade/ började jaga/ sprang efter musen Hunden försökte + VERB (fånga, ta, jaga)	0 1
A5.	Outcome	Hunden slog sitt huvud (i trädet)/ fick inte tag i musen/ hunden var inte tillräckligt snabb Musen kom undan/ sprang iväg/ sprang bakom trädet/ musen var för snabb	0 1
A6.	IST as reaction	Hunden var besviken/ arg/ hade ont/ gjorde illa sig Musen var glad/ lättad	0 1
<i>Episod 2: Pojken (Episodkaraktär: pojken)</i>			
A7.	IST as initiating event	Pojken var/ blev ledsen/ inte glad/ orolig för sin ballong Pojken såg ballongen i trädet	0 1
A8.	Goal	Pojken bestämde sig för att/ ville/ skulle/ ska + få tillbaka sin ballong För att + VERB (få tillbaka)	0 1
A9.	Attempt	Pojken försökte att få/ dra/ hämta/ ta ner ballongen från trädet/ ur trädet/ Pojken hoppade efter ballongen/ sträckte sig (efter ballongen)/ klättrade upp (på en gren/ trädet)	0 1
A10.	Outcome	Pojken fick tillbaka/ igen/ ner sin ballong/ tog ner sin ballong Ballongen var räddad	0 1
A11.	IST as reaction	Pojken var glad/ nöjd/ lättad (att få tillbaka sin ballong)	0 1
<i>Episod 3: Hunden (Episodkaraktär: hunden)</i>			
A12.	IST as initiating event	Hunden såg/ fick syn på/ la märke till korvarna (i påsen) Hunden var hungrig/ nyfiken/ sugen på korvarna	0 1

⁶ Om du är tveksam eller om barnets svar inte finns i denna bedömningsmall, konsultera manualen.

⁷ Noll poäng för fel eller inget svar, 1 poäng för ett korrekt svar, 2 poäng för omnämmande av både tid och plats.

A13.	Goal	Hunden bestämde sig för att/ ville/ skulle/ ska + ta/ äta/ ha/ stjäla korvarna För att + VERB (äta, ta)	0	1
A14.	Attempt	Hunden tog/ stal/ höll på att ta korvarna (ur påsen)/ sträckte sig efter korvarna Hunden försökte + VERB (få, ta)	0	1
A15.	Outcome	Hunden åt/ fick/ åt upp korvarna	0	1
A16.	IST as reaction	Hunden var nöjd/ glad/ inte hungrig (längre)	0	1
A17.	Total poäng av 17:			

B. Makrostrukturell komplexitet

Antalet AO-sekvenser	Antalet ensamma G (utan A eller O)	Antalet GA- / GO-sekvenser	Antalet GAO-sekvenser
B1.	B2.	B3.	B4.

C. Internal State Terms (IST)

C1.	<p>Totalt antal IST (<u>tokens</u>). IST inkluderar:</p> <p>Perceptual state terms t.ex. <i>se, höra, känna, lukta, märka</i>;</p> <p>Physiological state terms t.ex. <i>törstig, hungrig, trött, mätt, ont</i>;</p> <p>Consciousness terms t.ex. <i>levande, vaken, sovande</i>;</p> <p>Emotion terms t.ex. <i>ledsen, glad, arg, orolig, besviken, rädd, skrämmd, modig, stolt, trygg, nöjd, överraskad, förvånad</i>;</p> <p>Mental verbs t.ex. <i>vilja, tänka, veta, glömma, bestämma sig, tro, undra, ha/göra en plan</i>;</p> <p>Linguistic verbs/ verbs of saying and telling t.ex. <i>säga, kalla, skrika, varna, fråga</i>.</p>
-----	---

Avsnitt II: Förståelse

		Exempel på korrekta svar	Exempel på felaktiga svar	Poäng
0	Tyckte du att det var en rolig saga? <i>eller:</i> Gillade du sagan? <i>eller:</i> Vilken bra saga det blev! Vad tyckte <u>du</u> ?	Uppvärmningsfråga, poängsätts inte		
D1.	Varför hoppar hunden fram? (peka på bild 1-2) (Episod 1: Goal)	Vill/ ska/ skulle + ta/ fånga/ jaga/ ha musen/ leka med musen För att + VERB (ta, fånga) musen	För att försvinna därifrån/ springer omkring/ vill springa/ tycker om att hoppa Hundar springer alltid omkring	0 1
D2.	Hur känner sig hunden här? (peka på bild 3) (IST as reaction)	Arg/ sur/ dum/ ilsken/ ledsen/ inte bra/ mår dåligt/ har ont/ det gör ont	Bra/ glad	0 1
D3.	<i>(Fråga bara D3 om barnet ger ett korrekt svar på D2 utan förklaring. Om en korrekt förklaring ges på D2, ge en poäng på D3 och fortsätt till D4.)</i> Varför tror du att hunden känner sig arg/ dum/ inte bra/ ledsen etc.? ⁸	Den fick inte tag i musen/ sprang in i trädet/ gjorde sig illa/ slog sig i huvudet Det gör ont när man springer in i ett träd/ när man slår i huvudet Musen kom undan	<i>opassande svar</i>	0 1
D4.	Varför hoppar pojken upp här? (peka på bild 5) (Episod 2: Goal)	Vill/ ska/ skulle + ta/ hämta/ få/ ha sin ballong (igen/tillbaka) För att + VERB (få, ta, hämta) ballongen (ner/ igen)	För att klättra i trädet	0 1
D5.	Hur känner sig pojken här? (peka på bild 6) (IST as reaction)	Bra/ glad/ nöjd/ ok/ lättad	Arg/ sur/ dum/ ledsen/ mår dåligt	0 1
D6.	<i>(Fråga bara D6 om barnet ger ett korrekt svar på D5 utan förklaring. Om en korrekt förklaring ges på D5, ge en poäng på D6 och fortsätt till D7.)</i> Varför tror du att pojken känner sig glad/ nöjd/ mår bra etc.? ⁹	Fick ner ballongen/ fick/ har fått sin ballong tillbaka/ igen Kunde/ lyckades + VERB (få, ta) (ballongen)	För att han ler/ ser ut så/ han står/ <i>annat irrelevant svar</i>	0 1
D7.	Varför tar hunden korvarna? (peka på bild 5) (Episod 3: Goal)	Ville/ beslöt sig för att äta/ ha/ stjäla korvarna/ är hungrig/ sugen på korv Passar på att ta korven när pojken tittar bort/ inte ser	Ville leka med påsen/ kassen	0 1

⁸ Använd samma IST som gets av barnet som svar på D2.

⁹ Använd samma IST som gets av barnet som svar på D5.

		Fick inte tag i musen/ kunde inte ta musen/ istället för musen Hundar gillar/ älskar/ tycker om korv/ kött (generiskt) Korv är gott		
D8.	Tänk dig nu att pojken vänder sig om och ser hunden. Hur skulle pojken känna sig då? (<i>peka på bild 6</i>) (IST as reaction)	Dålig/ arg/ sur/ inte bra/ besviken/ ledsen	Bra/ ok/ glad/ nöjd	0 1
D9.	(Fråga bara D9 om barnet ger ett korrekt svar på D8 utan förklaring. Om en korrekt förklaring ges på D8, ge en poäng på D9 och fortsätt till D10.) Varför tror du att pojken känner sig arg/ sur/ inte bra/ ledsen/ mår dåligt etc.? ¹⁰	Hunden har tagit/ ätit upp/ äter hans korv Pojken ville äta/ ha korven (själv) Det var pojkens korv	<i>opassande svar</i>	0 1
D10.	Kommer pojken bli kompis med hunden? Varför?	Nej. – <i>Ge minst ett skäl</i> (hunden tog korven) <i>eller annat passande svar</i>	Ja./ Jag vet inte/ <i>irrelevant svar</i>	0 1
D11.	Total poäng av 10:			

¹⁰ Använd samma IST som gets av barnet som svar på D8.

Protokoll för Fågelungarna (Baby Birds)

Berättande/Återberättande/Modellsaga

Barnets namn: _____
Födelsedatum: _____
Testningsdatum: _____
Ålder vid testning (i mån): _____
Kön: _____
Testledarens namn: _____
Exponering för L2 (i mån): _____
Datum för förskolestart: _____
Förskolans namn: _____

Se till att kuverten är på bordet innan testningen påbörjas. Förbered inspelningsutrustningen för att kunna spela in sessionen. Påbörja inspelningen innan uppvärmningsfasen.

Uppvärmningsfas (Warming-up)

Fråga till exempel: *Vem är din bästa vän? Vad tycker du om att se på TV? Tycker du om att berätta sagor? Tycker du om att lyssna på sagor?*

Uppvärmningsaktivitet. Ställ lite frågor till barnet, ovanstående frågor är endast förslag. Fråga om vad som helst. Det är bra om man ställer både ja/nej-frågor och vem/vad/var frågor så att man ser att barnet kan svara på frågor.

Instruktioner

Instruktioner för berättande

Sitt mittemot barnet. Säg till barnet: *"Här är tre kuvert. Det är olika bilder i varje kuvert. Välj ett kuvert och sen får du berätta en saga för mig."* Vik fram bilderna så att hela sekvensen endast är synlig för barnet. *"Titta först på alla bilderna, men berätta inte något för mig ännu. Bara du får se sagan."* *"Är du beredd?"*

Vik fram de 2 första bilderna. Säg till barnet: *"Nu får du berätta sagan för mig. Här börjar sagan. Titta på dom här två bilderna. Nu får du berätta sagan för mig."* Upprepa denna uppmaning om nödvändigt eller säg: *"Hur vill du börja din saga?"* Tillåten prompt om barnet har svårt att komma igång: *"Berätta för mig vad som händer här."* (peka på bilden). När barnet har berättat klart om de 2 första bilderna, vik fram de 2 efterföljande. Upprepa tills sagan är slut.

Tillåtna promptar om barnet tystnar i mitten av sagan: *"Mhm", "Aha", "Fortsätt", "Något mer?", "Vad mera?", "Hände(r) det något mer?", "Händer det något mer på bilderna/ i*

sagan?”, ”Vad hände(r) sen?”, ”Och sen?”, ”Ska vi se vad som händer mera/ nu/ sen då?”. Om barnet slutar prata utan att visa att han/hon är färdig, fråga: ”Är vi klara med sagan?” eller ”Säg till när du är klar”.

När barnet har berättat färdigt, beröm barnet och ställ sedan förståelsefrågorna.

Instruktioner för återberättande

Sitt mittemot barnet. Säg till barnet: ”Här är tre kuvert. Det är olika bilder i varje kuvert. Välj ett kuvert och så ska jag berätta sagan för dig.” Vik fram bilderna så att hela sekvensen endast är synlig för barnet. ”Titta först på alla bilderna, men berätta inte något för mig ännu.”

”Är du beredd?”. ”Nu ska du få lyssna på sagan du valt och sen ställer jag några frågor till dig.”

Vik fram bild 1 och 2. ”Här börjar sagan.” (peka på bild 1). Berätta sagan enligt berättelsetexten för bild 1-2:

Det var en gång en fågelmamma som såg att hennes ungar var hungriga. Hon flög iväg för att leta mat till dem. En hungrig katt såg att fågelmamman flög bort och jamade: ”Mums, vad är det jag ser här i boet?”.

Vik fram bild 3 och 4 (så att alla bilder från 1 till 4 nu är synliga). Berätta sagan enligt berättelsetexten för bild 3-4:

Fågelmamman kom tillbaka med en stor mask till ungarna, men hon såg inte katten. Hon var glad över den smaskiga masken hon hade hittat. Under tiden började den elaka katten klättra upp i trädet för att fånga en fågelunge. Hon tog tag i den. En snäll hund som gick förbi såg att fåglarna var i fara. Han bestämde sig för att stoppa katten och rädda dem.

Vik fram bild 5 och 6 (så att alla bilder från 1 till 6 nu är synliga). Berätta sagan enligt berättelsetexten för bild 5-6:

Hunden sa till katten: ”Lämna fågelungarna ifred!”. Och sen tog han tag i kattens svans och drog ner henne. Katten släppte fågelungen och hunden jagade iväg henne. Hunden var väldigt glad att fåglarna var i säkerhet, och katten var fortfarande hungrig.

När sagan är slut, säg till barnet: ”Snipp, snapp, snut, så var sagan slut.”

Vik ihop bilderna igen.

Vik fram bilderna så att de 2 första bilderna endast är synliga för barnet.

Säg till barnet: ”Nu får du berätta sagan för mig. Här börjar sagan. Titta på dom här två bilderna. Nu får du berätta sagan för mig.” Upprepa denna uppmaning om nödvändigt eller säg: ”Hur vill du börja din saga?”. Tillåten prompt om barnet har svårt att komma igång: ”Berätta för mig vad som händer här.” (peka på bilden). När barnet har berättat klart om de 2 första bilderna, vik fram de 2 efterföljande. Upprepa tills sagan är slut.

Tillåtna promptar om barnet tystnar i mitten av sagan: ”Mhm”, ”Aha”, ”Fortsätt”, ”Något mer?”, ”Vad mera?”, ”Hände(r) det något mer?”, ”Händer det något mer på bilderna/ i sagan?”, ”Vad hände(r) sen?”, ”Och sen?”, ”Ska vi se vad som händer mera/ nu/ sen då?”. Om barnet slutar prata utan att visa att han/hon är färdig, fråga: ”Är vi klara med sagan?” eller ”Säg till när du är klar”.

När barnet har berättat färdigt, beröm barnet och ställ sedan förståelsefrågorna.

Instruktioner för modellsaga

Sitt mittemot barnet. Säg till barnet: *“Här är tre kuvert. Det är olika bilder i varje kuvert. Välj ett kuvert och så ska jag berätta sagan för dig.”*

Vik fram bilderna så att hela sekvensen endast är synlig för barnet. *“Titta först på alla bilderna, men berätta inte något för mig ännu.”*

“Är du beredd?”. ”Nu ska du få lyssna på sagan du valt och sen ställer jag några frågor till dig.”

Vik fram bild 1 och 2. *“Här börjar sagan.”* (peka på bild 1). Berätta sagan enligt berättelsetexten för bild 1-2:

Det var en gång en fågelmamma som såg att hennes ungar var hungriga. Hon flög iväg för att leta mat till dem. En hungrig katt såg att fågelmammans flög bort och jamade: “Mums, vad är det jag ser här i boet?”

Vik fram bild 3 och 4 (så att alla bilder från 1 till 4 nu är synliga). Berätta sagan enligt berättelsetexten för bild 3-4:

Fågelmammans kom tillbaka med en stor mask till ungarna, men hon såg inte katten. Hon var glad över den smaskiga masken hon hade hittat. Under tiden började den elaka katten klättra upp i trädet för att fånga en fågelunge. Hon tog tag i den. En snäll hund som gick förbi såg att fåglarna var i fara. Han bestämde sig för att stoppa katten och rädda dem.

Vik fram bild 5 och 6 (så att alla bilder från 1 till 6 nu är synliga). Berätta sagan enligt berättelsetexten för bild 5-6:

Hunden sa till katten: “Lämna fågelungarna ifred!”. Och sen tog han tag i kattens svans och drog ner henne. Katten släppte fågelungen och hunden jagade iväg henne. Hunden var väldigt glad att fåglarna var i säkerhet, och katten var fortfarande hungrig.

När sagan är slut, säg till barnet: *“Snipp, snapp, snut, så var sagan slut.”*

Efter att du har berättat sagan, ställ förståelsefrågorna.

Bedömningsmall för Fågelungarna (Baby Birds)

Avsnitt I: Produktion

A. Berättelsestruktur; B. Makrostrukturell komplexitet; C. Internal State Terms (IST)

A. Berättelsestruktur

		Exempel på korrekt respons ¹¹	Poäng
A1.	Setting	Tid och/eller platsreferens, t.ex. det var en gång/ en dag/ för längesen... i en skog/ på en äng/ i en trädgård/ i ett fågelbo/ i ett träd	0 1 2 ¹²
<i>Episod 1: Fågelmamman (Episodkaraktärer: fågelmamman och fågelungarna)</i>			
A2.	IST as initiating event	<(Fågel)mamman/ pappan/ fågeln etc.> såg att fågelungarna var hungriga/ ville ha mat Fågelungarna var hungriga/ ville ha mat/ skrek efter mat/ frågade efter mat	0 1
A3.	Goal	Mamman ville/ ska/ skulle + mata ungarna/ hitta mat/ hämta mat/ mask(ar) För att + VERB (hämta mat)	0 1
A4.	Attempt	Mamman flög iväg/ gick å hämta mat/ letade efter mat/ mask Mamman försökte + VERB (få, hämta mat)	0 1
A5.	Outcome	Mamman hittade/ hade hämtat/ tagit med sig mat/ mask/ kom med mat/ matade ungarna Fågelungarna fick mat/ mask	0 1
A6.	IST as reaction	Mamman var glad/ nöjd Fågelungarna var glada/ nöjda/ inte hungriga längre	0 1
<i>Episod 2: Katten (Episodkaraktärer: katten och fågelungen/-ungarna)</i>			
A7.	IST as initiating event	Katten såg mamman flyga iväg/ såg att mamman flög iväg/ såg att ungarna var ensamma/ såg att det fanns mat Katten var hungrig/ tänkte 'mums'/ var sugen (på fågelungen)/ tyckte att den såg god ut	0 1
A8.	Goal	Katten ville äta upp/ fånga/ ta/ döda fågelungarna/ en fågel(unge) För att + VERB (äta, fånga, ta)	0 1
A9.	Attempt	Katten klättrade upp i/för trädet/ höll på att klättra upp (i trädet)/ hoppade upp (i trädet) Katten försökte nå/ ta/ fånga en fågelunge	0 1
A10.	Outcome	Katten fick tag i/ tog tag i/ tog/ fångade en fågelunge Katten nästan + VERB (tog, fick, fångade)	0 1
A11.	IST as reaction	Katten var glad Fågeln/Fåglarna var rädd/-a/ skrek av smärta	0 1
<i>Episod 3: Hunden (Episodkaraktärer: hunden, katten och fågelungen/-ungarna)</i>			

¹¹ Om du är tveksam eller om barnets svar inte finns i denna bedömningsmall, konsultera manualen.

¹² Noll poäng för fel eller inget svar, 1 poäng för ett korrekt svar, 2 poäng för omnämnande av både tid och plats.

A12.	IST as initiating event	Hunden såg att fågeln var i fara/ såg att katten fångat/ tagit/ hade en fågel Fågeln/Fåglarna var i fara	0	1
A13.	Goal	Hunden bestämde sig för att/ ville/ skulle/ ska + stoppa/ få bort katten Hunden bestämde sig för att/ ville/ skulle/ ska + hjälpa/ skydda/ rädda fåglarna/ fågeln För att + VERB (stoppa, rädda, hjälpa)	0	1
A14.	Attempt	Hunden drog ner katten/ attackerade/ anföll/ bet katten/ höll på att dra ner/ bita katten/ tog tag i kattens svans/ drog i kattens svans Hunden försökte + VERB (dra ner, få bort)	0	1
A15.	Outcome	Hunden jagade (iväg/bort) katten/ skrämde iväg/bort katten Katten släppte fågeln/ sprang iväg Fågeln/fåglarna räddades	0	1
A16.	IST as reaction	Hunden var glad/ lättad/ stolt (över att ha räddat fågelungen/-ungarna) Katten var arg/ sur/ besviken/ ledsen/ rädd/ kände sig inte bra/ hade ont Fågeln/ fåglarna var lättade/ glada/ i säkerhet/ trygga Fågelmamman var lättad/ glad	0	1
A17.	Total score out of 17:			

B. Makrostrukturell komplexitet

Antalet AO-sekvenser	Antalet ensamma G (utan A eller O)	Antalet GA- / GO-sekvenser	Antalet GAO-sekvenser
B1.	B2.	B3.	B4.

C. Internal State Terms (IST)

C1.	<p>Totalt antal IST (<u>tokens</u>). IST inkluderar:</p> <p>Perceptual state terms t.ex. <i>se, höra, känna, lukta, märka;</i></p> <p>Physiological state terms t.ex. <i>törstig, hungrig, trött, mätt, ont;</i></p> <p>Consciousness terms t.ex. <i>levande, vaken, sovande;</i></p> <p>Emotion terms t.ex. <i>ledsen, glad, arg, orolig, besviken, rädd, skrämmd, modig, stolt, trygg, nöjd, överraskad, förvånad;</i></p> <p>Mental verbs t.ex. <i>vilja, tänka, veta, glömma, bestämma sig, tro, undra, ha/göra en plan;</i></p> <p>Linguistic verbs/ verbs of saying and telling t.ex. <i>säga, kalla, skrika, varna, fråga.</i></p>
-----	---

Avsnitt II: Förståelse

		Exempel på korrekta svar	Exempel på felaktiga svar	Poäng
0	Tyckte du att det var en rolig saga? <i>eller</i> : Gillade du sagan? <i>eller</i> : Vilken bra saga det blev! Vad tyckte <u>du</u> ?	Uppvärmningsfråga, poängsätts inte		
D1.	Varför flyger fågelmamman iväg? (<i>peka på bild 1-2</i>) (Episod 1: Goal/ IST as initiating event)	Vill(e)/ skulle/ ska hämta mat/ mask till ungarna För att hämta/leta mat (till ungarna) Fågelungarna vill ha mat/ är hungriga	Flyger iväg/ ska till jobbet För att hämta pappan Är rädd/ skrämmd	0 1
D2.	Hur känner sig fågelungarna här? (<i>peka på bild 1</i>) (IST as initiating event)	Inte bra/ mår dåligt/ är hungriga/ vill ha mat	Bra/ glada/ förvånade/ ensamma/ ledsna/ rädda	0 1
D3.	(Fråga bara D3 om barnet ger ett korrekt svar på D2 utan förklaring. Om en korrekt förklaring ges på D2, ge en poäng på D3 och fortsätt till D4.) Varför tror du att fågelungarna är hungriga/ mår dåligt etc.? ¹³	De har öppna munnar/ gapar/ skriker efter mat/ skriker "vi vill ha mat" Mamman flyger iväg för att hämta mat/ kom tillbaka med en mask/ mat till dem Fågelungar är alltid hungriga (generiskt)	Är glada/ sjunger Vill också följa med Är rädda för katten/ för att de ser katten/ de vill inte bli uppätta Är rädda för mamman flyger iväg/ inte är där	0 1
D4.	Varför klättrar katten upp i trädet? (<i>peka på bild 3</i>) (Episod 2: Goal)	Vill fånga/ ta/ ha/ äta/ döda en fågelunge För att + VERB (ta, få, äta) en fågelunge Passar på att ta en unge (när mamman är borta) Katter gillar/ tycker om att fånga/ äta fåglar (generiskt)	För att leka/ vill leka med fågelungarna	0 1
D5.	Hur känner sig katten här? (<i>peka på bild 5-6</i>) (IST as reaction)	Inte bra/ sur/ ledsen/ besviken/ arg/ missnöjd/ rädd/ (fortfarande) hungrig/ dum/ mår dåligt	Mår bra/ har kul/ är glad/ vill leka/ springer	0 1
D6.	(Fråga bara D6 om barnet ger ett korrekt svar på D5 utan förklaring. Om en korrekt förklaring ges på D5, ge en poäng på D6 och fortsätt till D7.) Varför tror du att katten är sur/ arg/ hungrig/ ledsen/ besviken/ mår dåligt etc.? ¹⁴	Fick inte fåglarna/ misslyckades Är rädd för hunden attackerar/ biter/ jagar (iväg) den/ drog i kattens svans/ bet katten i svansen <i>Ifall barnet svarar "arg/sur" på D5, kan ett korrekt svar på D6 även vara: fick ingen mat/ är fortfarande hungrig</i>	Glad/ vill leka/ börjar flyga/ ser ut på det viset Hunden tog kattens mat/ hunden ska ta fåglarna istället Hunden vill äta katten Jag vet inte	0 1

¹³ Använd samma IST som gets av barnet som svar på D2.

¹⁴ Använd samma IST som gets av barnet som svar på D5.

D7.	Varför drog hunden katten i svansen? (peka på bild 5) (Episod 3: Goal)	Beslöt sig för/ ville stoppa/ hindra katten/ rädda/ hjälpa/ skydda fågelungen/-arna Ville att katten ska släppa fågel För att + VERB (rädda, hjälpa, skydda) Så att fågel inte blir uppäten/ dödad/ skadad	Vill äta upp fågelungen (själv)/ Vill äta upp katten Vill leka med katten Hundar hatar/ tycker inte om katter (generiskt)	0	1
D8.	Tänk dig nu att hunden vänder sig om och ser fåglarna. Hur skulle hunden känna sig då? (peka på bild 6) (IST as reaction)	Bra/ nöjd/ glad/ lättad/ stolt/ duktig Som en beskyddare/ hjälte	Dålig/ inte bra/ arg/ sur/ dum/ ledsen/ hungrig "Jag måste fånga katten"	0	1
D9.	(Fråga bara D9 om barnet ger ett korrekt svar på D8 utan förklaring. Om en korrekt förklaring ges på D8, ge en poäng på D9 och fortsätt till D10.) Varför tror du att hunden känner sig bra/ glad/ stolt/ duktig etc.? ¹⁵	Hunden stoppade katten/ jagade iväg/ bort katten/ Räddade fåglarna Ser att fåglarna är trygga/ glada/ räddade/ oskadda/ i säkerhet igen Katten kommer inte att komma tillbaka nu	Hunden ler/ ser snäll ut/ ser ut så Hunden fick inte katten Hunden ville äta upp fåglarna själv Hunden är arg på katten	0	1
D10.	Vem tycker fågelmamman bäst om, katten eller hunden? Varför?	Hunden.– Ge minst ett skäl (den räddade fågelungen/ hjälpte fåglarna/ jagade bort katten/ var snäll mot fåglarna)	Katten./ Jag vet inte/ annat irrelevant svar	0	1
D11.	Total poäng av 10:				

¹⁵ Använd samma IST som gets av barnet som svar på D8.

Protokoll för Getungarna (Baby Goats)

Berättande/Återberättande/Modellsaga

Barnets namn: _____
Födelsedatum: _____
Testningsdatum: _____
Ålder vid testning (i mån): _____
Kön: _____
Testledarens namn: _____
Exponering för L2 (i mån): _____
Datum för förskolestart: _____
Förskolans namn: _____

Se till att kuverten är på bordet innan testningen påbörjas. Förbered inspelningsutrustningen för att kunna spela in sessionen. Påbörja inspelningen innan uppvärmningsfasen.

Uppvärmningsfas (Warming-up)

Fråga till exempel: *Vem är din bästa vän? Vad tycker du om att se på TV? Tycker du om att berätta sagor? Tycker du om att lyssna på sagor?*

Uppvärmningsaktivitet. Ställ lite frågor till barnet, ovanstående frågor är endast förslag. Fråga om vad som helst. Det är bra om man ställer både ja/nej-frågor och vem/vad/var frågor så att man ser att barnet kan svara på frågor.

Instruktioner

Instruktioner för berättande

Sitt mittemot barnet. Säg till barnet: *"Här är tre kuvert. Det är olika bilder i varje kuvert. Välj ett kuvert och Välj ett kuvert och sen får du berätta en saga för mig."* Vik fram bilderna så att hela sekvensen endast är synlig för barnet. *"Titta först på alla bilderna, men berätta inte något för mig ännu. Bara du får se sagan."* *"Är du beredd?"*

Vik fram de 2 första bilderna. Säg till barnet: *"Nu får du berätta sagan för mig. Här börjar sagan. Titta på dom här två bilderna. Nu får du berätta sagan för mig."* Upprepa denna uppmaning om nödvändigt eller säg: *"Hur vill du börja din saga?"* Tillåten prompt om barnet har svårt att komma igång: *"Berätta för mig vad som händer här."* (peka på bilden). När barnet har berättat klart om de 2 första bilderna, vik fram de 2 efterföljande. Upprepa tills sagan är slut.

Tillåtna promptar om barnet tystnar i mitten av sagan: *"Mhm", "Aha", "Fortsätt", "Något mer?", "Vad mera?", "Hände(r) det något mer?", "Händer det något mer på bilderna/ i*

sagan?”, ”Vad hände(r) sen?”, ”Och sen?”, ”Ska vi se vad som händer mera/ nu/ sen då?”. Om barnet slutar prata utan att visa att han/hon är färdig, fråga: ”Är vi klara med sagan?” eller ”Säg till när du är klar”.

När barnet har berättat färdigt, beröm barnet och ställ sedan förståelsefrågorna.

Instruktioner för återberättande

Sitt mittemot barnet. Säg till barnet: ”Här är tre kuvert. Det är olika bilder i varje kuvert. Välj ett kuvert och så ska jag berätta sagan för dig.” Vik fram bilderna så att hela sekvensen endast är synlig för barnet. ”Titta först på alla bilderna, men berätta inte något för mig ännu.”

”Är du beredd?”. ”Nu ska du få lyssna på sagan du valt och sedan får du berätta sagan för mig.”

Vik fram bild 1 och 2. ”Här börjar sagan.” (peka på bild 1). Berätta sagan enligt berättelsetexten för bild 1-2:

Det var en gång en getmamma som såg att hennes unge hade ramlat i vattnet och var rädd. Mamman sprang ner i vattnet för att rädda sin unge. En hungrig räv såg att getmammans var i vattnet och morrade: ”Mums, vad är det jag ser här på ången?”.

Vik fram bild 3 och 4 (så att alla bilder från 1 till 4 nu är synliga). Berätta sagan enligt berättelsetexten för bild 3-4:

Getmammans knuffade upp sin unge ur vattnet, men hon såg inte räven. Hon var glad att hennes unge inte hade drunknat. Under tiden sprang den elaka räven fram för att fånga den andra getungen. Han tog tag i den. En snäll fågel som flög förbi såg att ungen var i fara. Fågeln bestämde sig för att stoppa räven och rädda getungen.

Vik fram bild 5 och 6 (så att alla bilder från 1 till 6 nu är synliga). Berätta sagan enligt berättelsetexten för bild 5-6:

Fågeln sa till räven: ”Lämna getungen ifred!”. Och sen dök hon ner och bet räven i svansen. Räven släppte ungen och fågeln jagade bort honom. Fågeln var väldigt glad att getterna var i säkerhet, och räven var fortfarande hungrig.

När sagan är slut, säg till barnet: ”Snipp, snapp, snut, så var sagan slut.”

Vik ihop bilderna igen.

Vik fram bilderna så att de 2 första bilderna endast är synliga för barnet.

Säg till barnet: ”Nu får du berätta sagan för mig. Här börjar sagan. Titta på här två bilderna. Nu får du berätta sagan för mig.” Upprepa denna uppmaning om nödvändigt eller säg: ”Hur vill du börja din saga?”. Tillåten prompt om barnet har svårt att komma igång: ”Berätta för mig vad som händer här.” (peka på bilden). När barnet har berättat klart om de 2 första bilderna, vik fram de 2 efterföljande. Upprepa tills sagan är slut.

Tillåtna promptar om barnet tystnar i mitten av sagan: ”Mhm”, ”Aha”, ”Fortsätt”, ”Något mer?”, ”Vad mera?”, ”Hände(r) det något mer?”, ”Händer det något mer på bilderna/ i sagan?”, ”Vad hände(r) sen?”, ”Och sen?”, ”Ska vi se vad som händer mera/ nu/ sen då?”. Om barnet slutar prata utan att visa att han/hon är färdig, fråga: ”Är vi klara med sagan?” eller ”Säg till när du är klar”.

När barnet har berättat färdigt, beröm barnet och ställ sedan förståelsefrågorna.

Instruktioner för modellsaga

Sitt mittemot barnet. Säg till barnet: *“Här är tre kuvert. Det är olika bilder i varje kuvert. Välj ett kuvert och så ska jag berätta sagan för dig.”* Vik fram bilderna så att hela sekvensen endast är synlig för barnet. *“Titta först på alla bilderna, men berätta inte något för mig ännu.”*

“Är du beredd?”. “Nu ska du få lyssna på sagan du valt och sen ställer jag några frågor till dig.”

Vik fram bild 1 och 2. *“Här börjar sagan.”* (peka på bild 1). Berätta sagan enligt berättelsetexten för bild 1-2:

Det var en gång en getmamma som såg att hennes unge hade ramlat i vattnet och var rädd. Mamman sprang ner i vattnet för att rädda sin unge. En hungrig räva såg att getmamman var i vattnet och morrade: “Mums, vad är det jag ser här på ången?”.

Vik fram bild 3 och 4 (så att alla bilder från 1 till 4 nu är synliga). Berätta sagan enligt berättelsetexten för bild 3-4:

Getmamman knuffade upp sin unge ur vattnet, men hon såg inte räven. Hon var glad att hennes unge inte hade drunknat. Under tiden sprang den elaka räven fram för att fånga den andra getungen. Han tog tag i den. En snäll fågel som flög förbi såg att ungen var i fara. Fågeln bestämde sig för att stoppa räven och rädda getungen.

Vik fram bild 5 och 6 (så att alla bilder från 1 till 6 nu är synliga). Berätta sagan enligt berättelsetexten för bild 5-6:

Fågeln sa till räven: “Lämna getungen ifred!”. Och sen dök hon ner och bet räven i svansen. Räven släppte ungen och fågeln jagade bort honom. Fågeln var väldigt glad att getterna var i säkerhet, och räven var fortfarande hungrig.

När sagan är slut, säg till barnet: *“Snipp, snapp, snut, så var sagan slut.”*

Efter att du har berättat sagan, ställ förståelsefrågorna.

Bedömningsmall för Getungarna (Baby Goats)

Avsnitt I: Produktion

A. Berättelsestruktur; B. Makrostrukturell komplexitet; C. Internal State Terms (IST)

A. Berättelsestruktur

		Exempel på korrekt respons ¹⁶	Poäng
A1.	Setting	Tid och/eller platsreferens, t.ex. det var en gång, en dag, för längesen... i en skog/ på en äng/ i en hage/ vid en sjö/ vid vattnet/ vid en damm	0 1 2 ¹⁷
<i>Episod 1: Getmamman (Episodkaraktärer: getungen och getmamman)</i>			
A2.	IST as initiating event	Getungen var rädd/ i fara/ behövde hjälp/ skrek efter hjälp/ ropade på mamman <Getmamman/ geten/ bocken etc.> såg att ungen var rädd/ i fara/ drunknade/ höll på att drunkna/ inte kunde simma <Getmamman etc.> var orolig för ungen i vattnet	0 1
A3.	Goal	Mamman ville/ skulle/ ska + hjälpa/ rädda ungen/ få/ knuffa upp ungen ur vattnet för att + VERB (hjälpa, rädda) ungen	0 1
A4.	Attempt	Mamman sprang/ gick ner i vattnet Mamman knuffade/ hjälper ungen Mamman försökte + VERB (knuffa, hjälpa)	0 1
A5.	Outcome	Mamman knuffade upp ungen ur vattnet/ räddade ungen/ hjälpte ungen upp/ ur vattnet Getungen var räddad/ uppe ur vattnet/ på land	0 1
A6.	IST as reaction	Mamman var glad/ lättad Getungen var lättad/ nöjd/ glad/ inte rädd längre	0 1
<i>Episod 2: Rävén (Episodkaraktärer: räven och getungen)</i>			
A7.	IST as initiating event	Räven såg att mamman tittade bort/ såg att ungen var ensam/ såg att det fanns mat Räven var hungrig/ tänkte 'mums'/ var sugen på getungen/ tyckte att den såg god ut	0 1
A8.	Goal	Räven ville/ skulle/ ska + äta/ fånga/ döda ungen för att + VERB (äta, fånga, ta, döda)	0 1
A9.	Attempt	Räven hoppade/ sprang fram/ mot geten Räven försökte nå/ ta/ fånga ungen	0 1
A10.	Outcome	Räven fick tag i/ tog tag i/ fångade ungen Räven nästan + VERB (tog, fick, fångade)	0 1
A11.	IST as reaction	Räven var glad Getungen var rädd/ skrek av smärta	0 1
<i>Episod 3: Fågeln (Episodkaraktärer: fågeln, räven, getungen)</i>			
A12.	IST as initiating event	<Fågeln, kråkan etc.> såg att getungen var i fara/ såg att räven hade fått tag i geten Getungen var i fara	0 1

¹⁶ Om du är tveksam eller om barnets svar inte finns i denna bedömningsmall, konsultera manualen.

¹⁷ Noll poäng för fel eller inget svar, 1 poäng för ett korrekt svar, 2 poäng för omnämnande av både tid och plats.

A13.	Goal	Fågeln bestämde sig för att/ ville/ skulle/ ska + stoppa/ få bort räven Fågeln bestämde sig för att/ ville/ skulle/ ska + hjälpa/ skydda/ rädda ungen för att + VERB (stoppa, rädda, hjälpa)	0	1
A14.	Attempt	Fågeln bet räven i svansen/ anföll/ attackerade/ bet räven/ höll på att bita räven/ tog tag i rävens svans/ drog i rävens svans Fågeln försökte + VERB (bita, få bort) räven	0	1
A15.	Outcome	Fågeln jagade (iväg/bort) räven/ skrämde iväg/ bort räven Räven släppte ungen/ sprang iväg Getungen räddades	0	1
A16.	IST as reaction	Fågeln var lättad/ glad/ stolt (över att ha räddat getungen) Räven var arg/ sur/ besviken/ ledsen/ rädd/ kände sig inte bra/ hade ont Getungen/ getterna var lättad(e)/ glad(a)/ i säkerhet/ trygg(a) Getmamman var lättad/ glad	0	1
A17.	Total poäng av 17:			

B. Makrostrukturell komplexitet

Antalet AO-sekvenser	Antalet ensamma G (utan A eller O)	Antalet GA- / GO-sekvenser	Antalet GAO-sekvenser
B1.	B2.	B3.	B4.

C. Internal State Terms (IST)

C1.	<p>Totalt antal IST (<u>tokens</u>). IST inkluderar:</p> <p>Perceptual state terms t.ex. <i>se, höra, känna, lukta, märka;</i></p> <p>Physiological state terms t.ex. <i>törstig, hungrig, trött, mätt, ont;</i></p> <p>Consciousness terms t.ex. <i>levande, vaken, sovande;</i></p> <p>Emotion terms t.ex. <i>ledsen, glad, arg, orolig, besviken, rädd, skrämmd, modig, stolt, trygg, nöjd, överraskad, förvånad;</i></p> <p>Mental verbs t.ex. <i>vilja, tänka, veta, glömma, bestämma sig, tro, undra, ha/göra en plan;</i></p> <p>Linguistic verbs/ verbs of saying and telling t.ex. <i>säga, kalla, skrika, varna, fråga.</i></p>
-----	---

Avsnitt II: Förståelse

		Exempel på korrekta svar	Exempel på felaktiga svar	Poäng
0	Tyckte du att det var en rolig saga? <i>eller:</i> Gillade du sagan? <i>eller:</i> Vilken bra saga det blev! Vad tyckte <u>du</u> ?	Uppvärmningsfråga, poängsätts inte		
D1.	Varför är getmamman i vattnet? (<i>peka på bild 1-2</i>) (Episod 1: Goal/IST as initiating event)	Vill(e)/ ska/skulle + rädda/ hjälpa getungen För att + VERB (rädda, hjälpa) getungen Är orolig för ungen/ är rädd att ungen ska drunkna Getungen skriker efter hjälp/ är i fara/ är rädd	Badar/ leker/ simmar/ vill bada För att tvätta sig/ för att tvätta getungen För att svalka sig/ för att dricka	0 1
D2.	Hur känner sig getungen här? (<i>peka på getungen i vattnet, bild 1</i>) (IST as initiating event)	Inte bra/ mår dåligt/ är rädd/ i fara Vill bli räddad	Bra/ glad/ leker/ det är skönt i vattnet/ svalkar sig/ fryser/ känner sig kall/ törstig/ hungrig/ ren/ smutsig/ dum	0 1
D3.	(<i>Fråga bara D3 om barnet ger ett korrekt svar på D2 utan förklaring. Om en korrekt förklaring ges på D2, ge en poäng på D3 och fortsatt till D4.</i>) Varför tror du att getungen är rädd/ mår dåligt etc.? ¹⁸	Den har ramlat i vattnet/ kan inte komma upp (på land/ ur vattnet)/ håller på att drunkna/ kan inte simma Den ropar/ skriker "hjälp, jag drunknar!" Barn/ungar kan inte simma (generiskt)	Är hungrig/ törstig/ den simmar/ badar/ leker i vattnet Fick inte vara i vattnet/ fick inte stå/ vara där	0 1
D4.	Varför hoppar räven fram? (<i>peka på bild 3</i>) (Episod 2: Goal)	Vill fånga/ ta/ äta/ ha/ döda getungen För att + VERB (fånga, döda) getungen Passar på att ta ungen (när mamman tittar bort/ inte ser/ är borta) Rävar gillar/ tycker om att äta/ fånga getungar (generiskt)	För att/ vill leka med getungen	0 1
D5.	Hur känner sig räven här? (<i>peka på bild 5-6</i>) (IST as reaction)	Inte bra/ sur/ ledsen/ besviken/ arg/ missnöjd/ rädd/ (fortfarande) hungrig/ dum/ mår dåligt	Glad/ mår bra/ leker/ har kul/ vill leka/ springer	0 1
D6.	(<i>Fråga bara D6 om barnet ger ett korrekt svar på D5 utan förklaring. Om en korrekt förklaring ges</i>	Den fick inte getungen/ försökte ta ungen men fick den inte/ misslyckades	Räven springer bort/ ser ut så Fågeln tog rävens mat Fågeln vill ta räven Jag vet inte	0 1

¹⁸ Använd samma IST som gets av barnet som svar på D2.

	<i>på D5, ge en poäng på D6 och fortsatt till D7.)</i> Varför tror du att räven är sur/ arg/ ledsen/ besviken/ mår dåligt etc.? ¹⁹	Är rädd för fågeln/ för att fågeln bet den/ jagade den/ bet den i svansen <i>Ifall barnet svarar "arg/sur" på D5, kan ett korrekt svar på D6 även vara: fick ingen mat/ är fortfarande hungrig</i>		
D7.	Varför biter fågeln räven i svansen? (<i>peka på bild 5</i>) (Episod 3: Goal)	Beslöt sig för att/ ville rädda/ hjälpa/ skydda getungen Beslöt sig för att/ ville stoppa/ hindra räven Vill(e) att räven släpper getungen För att + VERB (rädda, hjälpa, skydda) Så att getungen inte blir uppäten/ dödad/ skadad	Vill äta upp getungen (själv) Vill äta upp räven Vill leka med räven Fåglar hatar/ tycker inte om rävar (generiskt)	0 1
D8.	Tänk dig nu att fågeln vänder sig om och ser getterna. Hur skulle fågeln känna sig då? (<i>peka på bild 6</i>) (IST as reaction)	Bra/ nöjd/ glad/ lättad/ stolt/ duktig som en beskyddare/ hjälte	Dålig/ inte bra/ arg/ sur/ dum/ ledsen/ hungrig "Jag måste fånga räven"	0 1
D9.	(<i>Fråga bara D9 om barnet ger ett korrekt svar på D8 utan förklaring. Om en korrekt förklaring ges på D8, ge en poäng på D9 och fortsatt till D10.</i>) Varför tror du att fågeln känner sig bra/ glad/ duktig/ stolt etc.? ²⁰	Fågeln stoppade räven/ jagade iväg/ bort räven Räddade getungen Ser att getterna är trygga/ glada/ räddade/ oskadda/ i säkerhet igen/ Räven kommer inte att komma tillbaka nu	Den ler/ ser ut så Fågeln fick inte räven Den ville äta (upp) getungen själv Fågeln är arg på räven	0 1
D10.	Vem tycker getmamman bäst om, räven eller fågeln? Varför?	Fågeln. – <i>Ge minst ett skäl</i> (räddade getungen/ hjälpte getterna/ jagade bort räven/ var snäll mot getterna)	Räven./ Jag vet inte/ <i>annat irrelevant svar</i>	0 1
D11.	Total poäng av 10:			

¹⁹ Använd samma IST som gets av barnet som svar på D5.

²⁰ Använd samma IST som gets av barnet som svar på D8.

Bakgrundsfrågor (föräldraenkät)

1. Barnets namn (förnamn, efternamn) _____

2. Födelsedatum _____

3. Går ditt barn i förskola/ daghem/ skola/ fritidsverksamhet?

☐ Ja, förskola/ daghem/ fritids
från och med _____ (år, månad)	☐ Ja, skola
från och med _____ (år, månad)
☐ Nej	☐ Nej

Om ja, vilken typ av förskola/daghem?

- Tvåspråkig
- Enspråkig L1 = barnets förstaspråk
- Enspråkig L2 = barnets andraspråk
- Annat (specificera) _____

Om ja, vilken typ av skola?

- Tvåspråkig
- Enspråkig L1 = barnets förstaspråk
- Enspråkig L2 = barnets andraspråk
- Annat (specificera) _____

4. I vilket land föddes barnet?

☐ I landet där man talar L1
Vilket land? _____ | ☐ I landet där man talar L2
Vilket land? _____ | ☐ I ett annat land
Vilket? _____ |
|---|---|---|

5. Hur länge har barnet bott i Sverige? _____ (år, månad)

6. Är det ditt första barn? Andra? Tredje? Kryssa rätt nummer

- 1 2 3 Annat nummer _____

7. Hur gammalt var ditt barn när hon/han sa sina första ord? ____ år ____ mån

8. Har du någonsin varit orolig för ditt barns språkutveckling?

- Nej Ja, förklara när och varför _____

9. Har någon i familjen haft språksvårigheter?

- Nej Ja, ange vem _____
(t.ex. mamma, pappa, syskon)

10. Har ditt barn haft hörselproblem?

Hörselnedsättning

- Nej
- Ja

Upprepade öroninflammationer

- Nej
- Ja, hur många? _____
- Mitt barn har rör

11. Hör ditt barn normalt nu?

- Nej Ja

12. Information om föräldrar						
	Vilket är ditt förstaspråk (L1)?	Vilket är ditt andraspråk (L2)?	Vilka andra språk talar du?	Hur länge har du bott i Sverige?	Utbildning	Yrke
Vårdnads havare/ förälder 1						
Vårdnads havare/ förälder 2						

13. Vilket språk talar du med ditt barn?

<p>Vårdnadshavare/ Förälder 1</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Mitt förstaspråk (L1) ☐ Mitt andraspråk (L2) ☐ Både förstaspråket och andraspråket ☐ Ett annat språk/ andra språk; vilka? _____ 	<p>Vårdnadshavare/ Förälder 2</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Mitt förstaspråk (L1) ☐ Mitt andraspråk (L2) ☐ Både förstaspråket och andraspråket ☐ Ett annat språk/ andra språk; vilka? _____
---	---

14. Vilka språk talar ditt barn nu?

☐ Barnets L1, vilket språk? _____	☐ Barnets L2, vilket språk? _____	☐ Andra språk, vilka? _____
--	--	--

15. Vilka språk hör ditt barn i sin vardag?

☐ Barnets L1	☐ Barnets L2	☐ Andra språk, vilka? _____
----------------------------------	----------------------------------	--

16. Från vilken ålder började barnet höra L2?

☐ Från födseln ☐ Före 1 års ålder ☐ Före 2 års ålder	☐ Före 3 års ålder ☐ Före 5 års ålder ☐ Från _____ (år)
--	---

17. Hör ditt barn L2 ...?

☐ På förskola eller skola ☐ Med vänner ☐ Med syskon/ föräldrar/ andra släktingar	☐ TV/ dator/ böcker ☐ Annat _____
--	--

18. Hur ofta hör ditt barn olika språk i sin vardag (alla vardagsaktiviteter inräknade)?	Barnets förstaspråk (L1)	Barnets andraspråk (L2)	Andra språk
	☐ 25%	☐ 25%	☐ 25%
	☐ 50%	☐ 50%	☐ 50%
	☐ 75%	☐ 75%	☐ 75%
	☐ 100%	☐ 100%	☐ 100%

19. Bedöm ditt barns språkkunskaper genom att markera det rätta alternativet i kolumnen bredvid	Väldigt bra	Bra	Otillräckligt	Mycket otillräckligt				
Hur väl <u>förstår</u> barnet sitt förstaspråk (L1)?								
Hur väl <u>förstår</u> barnet sitt andraspråk (L2)?								
Hur väl <u>tar</u> ditt barn sitt förstaspråk (L1)?								
Hur väl <u>tar</u> ditt barn sitt andraspråk (L2)?								
20. Vilket språk talar ditt barn bäst just nu?	☐ Barnets L1 ☐ Barnets L2 ☐ Ett annat språk, vilket? _____							
21. Föredrar barnet ett av språken framför de andra?	☐ Nej ☐ Ja, vilket? _____							
22. Specificera hur ofta du/ni har utfört följande aktiviteter med ditt barn <u>under den senaste månaden</u>.	Barnets förstaspråk (L1)			Barnets andraspråk (L2)				
	Aldrig	Två gånger i månaden	En eller två gånger i veckan	Nästan varje dag	Aldrig	Två gånger i månaden	En eller två gånger i veckan	Nästan varje dag
Berätta historier/ sagor								
Läsa böcker								
Lyssna på sånger eller sjunga								
Titta på TV/ DVD/ film/ datorspel								

Berättelsetexter (Story scripts)

De följande berättelsetexterna (story scripts) används som stimuli för modellsaga (model story) och återberättande (retelling). Texterna har parallell makro- och mikrostruktur och har en vägledande funktion för kodning och analys.

De berättelsestrukturella komponenterna och internal state terms markeras på följande sätt i berättelsetexterna:

goal attempt outcome *internal state terms*

Fågelungarna / Baby Birds (antal ord svensk version: 148)

Bild 1/ 2: Det var en gång en fågelmamma som såg att hennes ungar var *hungriga*. Hon flög iväg för att leta mat till dem. En *hungrig* katt såg att fågelmammans flög bort och *jamade*: "Mums, vad är det jag ser här i boet?"

Bild 3/ 4: Fågelmammans kom tillbaka med en stor mask till ungarna, men hon såg inte katten. Hon var *glad* över den smaskiga masken hon hade hittat. Under tiden började den *elaka* katten klättra upp i trädet för att fånga en fågelunge. Hon tog tag i den. En *snäll* hund som gick förbi såg att fåglarna var i fara. Han bestämde sig för att stoppa katten och rädda dem.

Bild 5/ 6: Hunden sa till katten: "Lämna fågelungarna ifred!". Och sen tog han tag i kattens svans och drog ner henne. Katten släppte fågelungen och hunden jagade iväg henne. Hunden var väldigt *glad* att fåglarna var i säkerhet, och katten var fortfarande *hungrig*.

Getungarna / Baby Goats (antal ord svensk version: 148)

Bild 1/ 2: Det var en gång en getmamma som såg att hennes unge hade ramlat i vattnet och var *rädd*. Mamman sprang ner i vattnet för att rädda sin unge. En *hungrig* räv såg att getmamman var i vattnet och *morrade*: "Mums, vad är det jag ser här på ången?"

Bild 3/ 4: Getmamman knuffade upp sin unge ur vattnet, men hon såg inte räven. Hon var *glad* att hennes unge inte hade drunknat. Under tiden sprang den *elaka* räven fram för att fånga den andra getungen. Han tog tag i den. En *snäll* fågel som flög förbi såg att ungen var i fara. Fågeln bestämde sig för att stoppa räven och rädda getungen.

Bild 5/ 6: Fågeln sa till räven: "Lämna getungen ifred!". Och sen dök hon ner och bet räven i svansen. Räven släppte ungen och fågeln jagade bort honom. Fågeln var väldigt *glad* att getterna var i säkerhet, och räven var fortfarande *hungrig*.

Katten / Cat (antal ord svensk version: 156)

Bild 1/ 2: Det var en gång en *busig* katt som såg en gul fjäril sitta i en buske. Katten hoppade upp för att fånga fjärilen. Samtidigt var en *glad* pojke på väg hem från en fisketur. Med sig hade han en boll och en hink med fisk. Pojken såg katten jaga fjärilen.

Bild 3/ 4: Fjärilen flög snabbt iväg och katten ramlade in i busken. Katten gjorde sig illa och blev väldigt *arg*. Pojken blev så *överraskad* att han tappade sin boll. När han såg att bollen rullade ner i vattnet skrek han: "Åh nej, min boll!". Han blev *ledsen* och ville få tillbaka bollen. Under tiden såg katten fiskarna som pojken hade lämnat i hinken och tänkte: "Mums! Jag vill äta fisk".

Bild 5/ 6: Samtidigt började pojken fiska upp sin boll med metspöet. Han *märkte* inte att katten tog fisken. Katten var väldigt *nöjd* över att få äta en så god fisk och pojken var *glad* att han fått tillbaka sin boll.

Hunden / Dog (antal ord svensk version: 152)

Bild 1/ 2: Det var en gång en *busig* hund som såg en grå mus sitta vid ett träd. Hunden hoppade fram för att fånga musen. Samtidigt var en *glad* pojke på väg hem från affären. Med sig hade han en påse korb och en ballong. Pojken såg hunden jaga musen.

Bild 3/ 4: Musen kilade snabbt iväg och hunden sprang rakt in i trädet. Hunden *gjorde sig illa* och blev väldigt *arg*. Pojken blev så *överraskad* att han tappade sin ballong. När han såg att ballongen fastnade i trädet, *ropade* han: "Åh nej, min ballong!". Han blev *ledsen* och ville få tillbaka ballongen. Under tiden såg hunden korvarna som pojken hade lämnat och *tänkte*: "Mums! Jag vill äta korb".

Bild 5/ 6: Samtidigt började pojken hämta ner sin ballong ur trädet. Han *märkte* inte att hunden tog korven. Hunden var väldigt *nöjd* över att få äta en så god korb och pojken var *glad* att han fått tillbaka sin ballong.